

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
ректор ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

Микола КІРИЧЕНКО

» 04 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**
Галузь знань – **23 «Соціальна робота»**
Спеціальність – **231 «Соціальна робота»**
Освітньо-наукова програма:
«Соціальна робота. Соціальна реабілітація»

ПОГОДЖЕНО

Голова Вченої ради ННІМП,
директор ННІМП
ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

» 11 04

В'ячеслав СУПРУН

2024 року

ЗМІСТ

	С.
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ	3
ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	4
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	9
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	13
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування (далі – Програма) є нормативним документом ДЗВО «Університету менеджменту освіти», який розроблено кафедрою педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти на основі освітньо-наукової програми «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота»

Програма вступного іспиту на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти включає питання циклу фундаментальної, професійної та практичної підготовки з історії, теорії та змісту технологій соціальної роботи і соціальної реабілітації.

Метою фахових випробувань є перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів і відбору серед них здобувачів освіти для навчання на здобуття освітньої кваліфікації «Магістр с соціальної роботи».

Вступні випробування проводяться на базі здобутого ступеня «бакалавр», «магістр», «спеціаліст».

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Абітурієнти, які вступають на навчання за освітньо-науковою програмою «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» мають:

- продемонструвати знання фундаментальних основ соціальної педагогіки;
- володіти вміннями визначати основні технології соціальної роботи та соціальної реабілітації;
- вміти аналізувати соціальні явища, встановлювати і пояснювати причинно-наслідкові зв'язки;
- вміти застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань.

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Сутність понять «соціальна робота» і «соціальна реабілітація»

Особливості впровадження понять «соціальна робота» і «соціальна реабілітація» в соціальний простір. Поняття «соціальна робота» і «соціальна реабілітація» як відбиття потреб соціальної роботи в практичній площині. «Соціальна робота» і «соціальна реабілітація» як наука, навчальна дисципліна та практика соціального впливу.

2. Соціальна робота як суспільне явище

Роль та місце соціальної роботи і соціальної реабілітації в сучасному суспільстві. Соціальна робота і соціальна реабілітація в умовах війни Російської Федерації проти України.

3. Соціальна робота як наука

Соціальна робота, як система соціальних знань: дослідницький, діагностичний, соціалізуючий, прогностичний аспекти. Фундаментальна та прикладна складові соціальної роботи як науки. Об'єкт та предмет наукових досліджень соціальної роботи. Закономірності та принципи теорії соціальної роботи.

4. Соціальна робота у структурі соціально-гуманітарних наук

Філософія соціальної роботи. Філософія і соціальна робота. Аксіологічний фундамент соціальної роботи. Соціальна робота і психологія. Соціальна робота і соціологія. Соціальна робота і релігія. Загальна характеристика взаємозв'язків соціальної роботи з іншими соціально-гуманітарними дисциплінами.

5. Понятійно-категоріальний апарат науки «соціальна робота» «соціальна реабілітація»

Соціальна сфера, соціальний простір, соціальні відносини, соціальна практика, соціальний вплив, соціальні зв'язки, соціальна діяльність, травма, посттравматичний синдром, травмуючі фактори, соціалізація, ресоціалізація, реабілітація, адаптація.

6. Становлення наукових підходів до соціальної роботи і соціальної реабілітації в Україні під час війни та у повоєнний час

Вплив сучасних тенденцій міжнародного досвіду соціальної роботи і соціальної реабілітації на сучасний кризовий стан в Україні. Філософія допомоги та впливу як базова ідея організації соціальної роботи і соціальної реабілітації у повоєнні часи.

7. Допомога клієнту шляхом оптимізації його власних зусиль як спільна об'єднуюча основа теорії соціального впливу та реабілітації

Психодинамічна теорія соціальної реабілітації: її сутність, переваги та обмеження. Екзистенціальна теорія соціальної реабілітації – опора на уявлення клієнта про навколишній світ і власний соціальний статус.

8. Методологічні основи адаптивно-соціалізаційної теорії соціальної реабілітації

Соціальна адаптація людини і взаємодії із навколишнім середовищем з урахуванням нової соціальної реальності. Допомога клієнту в адаптації як базова

ідея соціальної реабілітації. Соціалізація клієнта як накопичення певного соціального досвіду в процесі адаптації до складних життєвих обставин.

9. Партнерська взаємодія соціального працівника і клієнта

Особливості статусу клієнта соціальної роботи. Фокус на потребах і ресурсах клієнта. Проблема соціального виключення і дискримінації клієнта, відчуття безпорадності і госпіталізму. Права клієнта. Роль та місце професійної етики в соціальній роботі. Цінності і принципи в соціальній роботі. Міжнародні і вітчизняні етичні стандарти у соціальній роботі. Структура професійного спілкування у соціальній роботі і соціальній реабілітації.

10. Нормативно-організаційні аспекти соціальної роботи і соціальної реабілітації

Правове регулювання соціальної роботи в Україні. Фахове регулювання соціальної роботи за кордоном. Система соціальних служб в Україні. Сутність соціального обслуговування і соціальної служби. Мережа організацій, причетних до розв'язання соціальних проблем в Україні. Державні соціальні служби в Україні. Роль недержавних організацій у соціальному обслуговуванні. Організаційні аспекти соціальної роботи. Особливості управління соціальною роботою. Формування команди у соціальній службі. Професійна підтримка (супервізія) у соціальній роботі. Забезпечення якості соціальних послуг.

11. Соціальні технології як суспільне явище

Технологізація соціальних процесів. Сутність поняття соціальних технологій. Класифікація соціальних технологій. Типи соціальних технологій. Основні види соціальних технологій. Кваліфікаційні ознаки соціальних технологій. Соціальні технології у соціальній роботі.

12. Структурно-логічна схема технологій соціальної роботи

Типова технологія соціальної роботи як певний алгоритм діяльності. Основні складові типової технології. Основні етапи типової технології: підготовчий етап, етап безпосередньої реалізації методів втручання, підсумковий етап.

13. Технології соціальної роботи і соціальної реабілітації з молодими, неповними, багатодітними, сім'ями, родинами СЖО

Профілактика домашнього насильства. Робота з прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу.

14. Технології соціальної роботи і соціальної реабілітації з родинами та дітьми із статусом ВПО

Робота с ПТСР. Організація адаптації до нових реалій життя.

15. Сучасні аспекти здійснення інклюзивної соціальної роботи та соціальної реабілітації

Особливості соціальної роботи з дітьми, молоддю та дорослими з особливими потребами (вродженими або набутими), інфікованими або хворими на (ВІЛ) СНІД.

16. Соціальна робота та соціальна реабілітація людей похилого віку

Особливості соціальної роботи з людиною похилого віку, яка проживає в сім'ї. Суспільна опіка і соціальне обслуговування самотніх людей похилого віку. Проблема бездомності людей похилого віку та шляхи її подолання. Соціальна робота у закладах соціального захисту.

17. Технології соціальної роботи і соціальної реабілітації з військовослужбовцями, ветеранами війни, родинами військових, які втратили членів родини на війні

Особливості соціальної роботи з особою з ПТСР. Організація та супровід державної соціальної підтримки. Соціальне й юридичне консультування, пов'язане з правами і можливостями осіб, захист їх інтересів перед командуванням частини, вищестоящими інстанціями, органами місцевої влади.

18. Перспективи розвитку місцевих центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Особливості соціальної роботи у територіальній громаді. Інтеграція елементів соціальної роботи в організацію дозвілля дітей та молоді як метод виявлення та подолання соціальних проблем окремих груп дітей та молоді. Залучення молоді до вирішення власних проблем: молодіжна участь і волонтерська діяльність. Соціальне партнерство з територіальною громадою, закладом освіти, медичними закладами, закладами культури, керівниками підприємств.

19. Міжнародні правові акти та роль міжнародних організацій у розробці і здійсненні інтеграційної політики у сфері соціальної роботи, соціальної освіти, соціальної реабілітації

Створення міжнародних правових актів глобального характеру: «Загальна декларація прав людини» (1948), «Конвенція про права дитини» (1989), «Міжнародна конвенція щодо ліквідації всіх форм расової дискримінації» (1965), «Міжнародні пакти з прав людини» (1966), «Декларація соціального прогресу та розвитку» (1969), «Конвенція щодо ліквідації всіх форм дискримінації жінок» (1979), «Принципи медичної етики» (1982), «Конвенція проти тортур та інших видів жорстокого поводження» (1984), «Міжнародна конвенція про захист прав працівників мігрантів та членів їх сімей» (1990).

Міжнародні організації, що займаються розробкою та інтеграційною політикою у соціальній сфері: Рада Європи, Європейська спілка, Організація економічного співробітництва і розвитку, Організація безпеки і співробітництва в Європі, Організація об'єднаних націй та її агенції (програма розвитку ООН, ЮНЕСКО і ЮНІСЕФ), Всесвітній банк та інші.

Неурядові організації, що займаються розробкою та інтеграційною політикою у сфері соціальної роботи і соціальної освіти: Міжнародна амністія, католицька служба допомоги, міжнародний комітет спасіння, Лікарі без кордонів, Рятуйте Дітей, Червоний Хрест.

Українська асоціація соціальних педагогів та спеціалістів із соціальної роботи (1992), Християнський дитячий фонд (1997), Досвід міжнародний проектів з соціальної роботи і соціальної освіти в Україні.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Випробування абітурієнт складає очно або дистанційно з пред'явленням документа (паспорта), що засвідчує ідентифікацію особистості. Вступник одержує варіант завдання, який містить 25 тестових завдань, для кожного з яких передбачено 4 варіанти відповідей, або дві в питаннях «Вірно/Хибно». Кожна правильна відповідь на тестове питання оцінюється за шкалою 4 бали.

Вступнику необхідно при виконанні кожного завдання обрати правильну відповідь і позначити її у рядку, який відповідає номеру цього завдання. Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді. На виконання тестових завдань екзаменаційного білету відводиться 60 хвилин.

За результатами фахового вступного випробування проводиться оцінка рівня знань за критеріями наведеними в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала критеріїв оцінювання

Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100-200	Рівень знань
1	100	Незадовільний
2	108	
3	112	
4	116	
5	120	Задовільний
6	124	
7	128	
8	132	
9	136	
10	140	
11	144	
12	148	
13	152	Достатній
14	156	
15	160	
16	164	
17	168	
18	172	
19	176	
20	180	
21	184	
22	188	
23	192	
24	196	
25	200	

Якщо абітурієнт під час вступного фахового випробування з конкурсного предмету набрав від 100 до 120 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для відбору для рекомендації до зарахування до ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів фахової атестаційної комісії окремо відповідно до критеріїв оцінювання.

**ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО
ВИПРОБУВАННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЗВО
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

Освітній рівень – другий (магістерський)

Галузь знань – 23 «Соціальна робота»

Спеціальність – 231 «Соціальна робота»

Освітньо-наукова програма - «Соціальна робота. Соціальна реабілітація»

**Екзаменаційний білет
фахового вступного випробування**

№ _____

1. Поняття «соціальна робота» означає

- а) вид фахової діяльності соціального працівника направлений на створення певних соціальних умов для поліпшення рівня життя окремої особистості, групи осіб, підвищення добробуту населення територіальної громади
- в) програма соціального захисту на підприємстві для співробітників
- г) знання основних принципів соціальної педагогіки і їх використання у роботі

2. Поняття «соціальна реабілітація» означає

- а) соціальна реабілітація передбачає розвиток навичок соціальної взаємодії, сприяння самостійності, підвищення самооцінки і довіри до власних можливостей
- в) соціальна реабілітація це комплексна психологічна та соціальна підтримка, яка спрямована на забезпечення повноцінного інтегрування особистості з різними психічними, поведінковими або емоційними проблемами в соціумі
- г) усі вищезазначені варіанти

3. Об'єктом соціальної роботи є

- а) державні та недержавні організації, які відповідають за організацію соціальної підтримки населення
- б) нормативні документи, що регламентують цей вид діяльності
- в) представники певної соціальної групи населення
- г) всі люди, які потребують уваги соціального працівника чи окремої служби

4. Перелічіть функції соціальної роботи і реабілітації

- а) комунікативна
- б) організаторська
- в) правозахисна
- г) діагностична
- д) корекційно-реабілітаційна
- г) усі вищезазначені варіанти

5. Педагогічні методи соціальної роботи

- а) методи організації діяльності
- б) доручення
- в) методи стимулювання діяльності
- г) методи самовиховання
- д) усі вищезазначені варіанти

6. Педагогічні методи соціальної роботи

- а) тестування
- б) психодрама
- в) соціодрама
- г) ігрова терапія
- д) казкотерапія
- є) НЛП
- ж) залякування
- з) лоботомія
- к) а, б, в, г, д

7. Етичні принципи соціального працівника

- а) дотримання розумних інтересів клієнта
- б) особиста відповідальність соціального працівника за небажані для клієнта та суспільства наслідки його дій
- в) визнання права клієнта щодо прийняття самостійного рішення на будь-якому етапі спільних дій
- г) прийняття клієнта таким, яким він є
- д) конфіденційність
- є) доброзичливість
- ж) чесність і відкритість
- з) усі вищезазначені варіанти

8. Особистісні якості соціального працівника?

- а) чесність
- б) совість
- в) справедливість
- г) підприємливість
- д) жорсткість
- є) принциповість
- ж) емоційність
- з) а, б, в

9. Центр соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг) є –

- а) бюджетною установою, метою якої є здійснення соціального обслуговування та надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання, в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування
- б) недержавною установою, яка існує за рахунок добровільних внесків громадян та виконує громадські функції у територіальній громаді
- в) паспортним столом

10. Право на соціальне обслуговування (надання соціальних послуг) в територіальному центрі мають

- а) громадяни похилого віку, інваліди (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, визнані такими в порядку, затвердженому МОЗ
- б) громадяни, які перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з безробіттям і зареєстровані в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, стихійним лихом, катастрофою (і мають на своєму утриманні неповнолітніх дітей, дітей-інвалідів, осіб похилого віку, інвалідів), якщо середньомісячний сукупний дохід їх сімей за останні шість календарних місяців, що передують місяцю звернення, нижчий ніж встановлений законом прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність
- в) усі вищезазначені варіанти

11. Менеджмент соціальної роботи і соціальної реабілітації це

- а) система професійно скерованих людських можливостей, за допомогою якої керівники соціальних установ або організацій досягають тактичних та стратегічних цілей в діяльності
- б) організаційна структура організації, що надає соціальні послуги населенню
- в) адміністрація територіального центру надання соціальної допомоги

12. Суб'єктами менеджменту в соціальній роботі є керівний склад соціальних служб та органів управління соціальними службами

- а) вірно
- б) хибно

13. Соціальна реабілітація включає в себе такі аспекти, як надання професійної підтримки, навчання навичкам самообслуговування, тренінги з розвитку соціальних вмінь, створення сприятливого середовища для соціальної інтеграції та забезпечення доступності ресурсів для підтримки психічного здоров'я

- а) вірно
- в) хибно

14. Основним завданням соціальної і психологічної роботи з людьми, які стали учасниками військового конфлікту, є відновлення психічного здоров'я і нормального соціально прийняттого способу життя

- а) вірно
- б) хибно

15. Зазвичай, соціальна реабілітація визначається як комплекс заходів, спрямованих на відновлення порушених або втрачених індивідом суспільних зв'язків і відносин внаслідок порушення здоров'я зі стійким розладом функцій організму (інвалідність), зміною соціального статусу (люди похилого віку, біженці і вимушені переселенці, безробітні і деякі інші), девіантною поведінкою особистості

- а) вірно
- б) хибно

16. Основними принципами соціальної реабілітації є: некерований по часу початок здійснення реабілітаційних заходів, експромт проведення, відсутність регламентів і систем, загальний підхід

- а) вірно
- б) хибно

17. Показниками ефективності соціальної реабілітації можуть слугувати наступні індикатори:

- а) успішна адаптація індивіда до умов сімейного і цивільного життя
- б) успішне працевлаштування
- в) нерозповсюдження девіантних та деліквентних форм поведінки, в тому числі алкоголізму, наркоманії, злочинності, дитячої безпритульності
- в) усі вищезазначені варіанти

18. Соціальні працівники, на відміну від спеціалістів з соціальної роботи, не мають спеціальної освіти, а за вказівкою останніх виконують технічні функції по наданню послуг особам з обмеженими можливостями та літнім людям

- а) вірно
- б) хибно

19. Основними видами соціальної реабілітації військовослужбовців є такі: медична (в т. ч. лікувальна), фізична, військово-професійна, психологічна тощо

- а) вірно
- б) хибно

20. Перша психологічна допомога має на меті надання постраждалій особі психологічної допомоги, щоб подолати дистрес. ППД включає:

- а) «ненав'язливе надання практичної допомоги та підтримки
- б) оцінювання потреб і проблем
- в) надання допомоги в задоволенні базових потреб (наприклад, їжа, вода, інформація)
- г) слухання людей, не примушуючи їх говорити; » розрада та заспокоєння людей
- д) надання допомоги в отриманні інформації, встановленні зв'язку зі службами та структурами соціальної підтримки
- е) захист людей від подальшої шкоди
- в) усі вищезазначені варіанти

21. Соціальна реабілітація та соціальна адаптація взаємопов'язані поняття, адже мають спільні цілі – це допомогти особі пристосуватися до середовища, відновити соціальні функції

- а) вірно
- б) хибно

22. Соціальна реабілітація та соціальна адаптація відрізняються своїми призначеннями. Соціальна реабілітація спрямована на відновлення соціальних функцій внутрішньо переміщених осіб, а соціальна адаптація – на їхнє пристосування до нових умов

- а) вірно
- б) хибно

23. Об'єктами соціальної реабілітації можуть бути соціальні групи:

- а) сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах
- б) діти-інваліди та їх батьки
- в) діти, позбавлені батьківського піклування
- г) жінки та діти, що зазнали різних форм насилля
- д) безробітні
- е) особи похилого віку
- ж) військовослужбовці
- з) ветерани
- е) родини військовослужбовців або загиблих на війні
- в) усі вищезазначені варіанти

24. Формою соціальної реабілітації виступає превентивна робота з проблем пияцтва, алкоголізму, вживання тютюну серед молоді

- а) вірно
- б) хибно

25. Соціальна робота з людьми похилого віку проводиться у таких напрямках:

- а) соціальне забезпечення, соціальна допомога, створення необхідних матеріальних і фінансових умов для підтримання нормальної життєдіяльності
- б) догляд і соціальна допомога в стаціонарних установах Міністерства праці і соціальної політики
- в) соціальна робота з людьми похилого віку в територіальних центрах і відділеннях денного перебування
- г) догляд і соціальна підтримка вдома
- в) усі вищезазначені варіанти

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
2. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 343 с.
3. Бойко А. М. Соціальна робота з клієнтами, ВІЛ-інфікованими та хворими на СНІД: Метод. реком. з навчального курсу для магістеріум. Ужгород: УЖДУ, 2000. 64 с.
4. Довідник з соціальної роботи : навчальний посібник / кол. авт., за ред. Л. М. Дунаєвої. Одеса : Одеський національний ун-тет імені І. І. Мечникова, 2015. 402 с.
5. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / упорядники: С. Я. Харченко, М.С. Кратінов, Л.Ц. Ваховський, О.П. Песоцька, В.О. Кратінова, О.Л. Караман. Луганськ : Альма-матер, 2005. 408 с.
6. Іванова І. Б. Соціальна робота з людьми похилого віку: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2023. 220 с.
7. Конвенція про права дитини / Нью-Йорк, ЮНІСЕФ, 1991. Київ, 2002.
8. Лукашевич М. П., Семигіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика) : підручник. Київ : Каравела, 2011. 368 с.
9. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Київ, 2005.
10. Безпалько О.В., Едель С.В. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей : методичні рекомендації до проведення тренінгових занять. Київ : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. 32 с.
11. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери: зарубіжний досвід : посібник. Тернопіль, 2002. 222 с.
12. Професія соціальний педагог / упоряд. : С. Максименко, О. Главник. Київ, 2005.
13. Робота з сім'ями, які потребують професійної соціально-педагогічної підтримки / за заг. ред. Т. Алексеєнко. Київ, 2007.
14. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
15. Семигіна Т.В., Гусак Н.Є., Трухан С.О. Соціальна підтримка внутрішнього переміщених осіб. *Український соціум*. 2015. No2 (53). С. 65–72.
16. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук. ред. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.
17. Соціальна педагогіка : навч.-метод. матеріали для підготовки бакалаврів соціальної педагогіки / П. М. Гусак [та ін.] ; за заг. ред. П. Гусака, Л. Грицюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2012. 668 с.
18. Соціальна педагогіка : навч.-метод. посіб. для підготовки до державної атестації студентів / за ред. П. М. Гусака, І. Є Остапйовського. Луцьк, 2009. 276 с.

19. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко [та ін.] ; за заг. ред. І. Д. Зверєвої, Г. М. Лактіонової. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 56 с.

20. Соціальна робота з різними категоріями населення: методичні вказівки до самостійного вивчення курсу напряму підготовки «Соціальна робота» / Л.А. Якубова. Хмельницький : ХНУ, 2013. 96 с.

21. Файчук О. Л. Соціальна робота з сім'ями. Методичні вказівки для спеціальності 231 «Соціальна робота». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 52 с. (Методична серія ; Вип. 272).

22. Erkki Kemppainen The Concept of Social Rehabilitation. URL : <http://geriatricrehabilitation.blogspot.com/2011/01/social-habilitation.html>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Аносова А.В., Безпалько О.В., Цюман Т.П. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х частинах. Ч.ІІ Ознаки вразливості та специфіка підтримки сім'ї і дитини / за ред. Т.В. Журавель, З.П. Кияниці. Київ: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689573.pdf>

2. Державна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/453-2018-%D0%BF>

3. Кияниця З.П., Петрочко Ж.В. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х частинах. Ч.І Сучасні орієнтири та ключові технології. Київ: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>

4. Конвенція ООН про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

5. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>

6. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>

7. Закон України «Про охорону дитинства» (2001). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>

8. Закон України «Про соціальні послуги» (2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>

9. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» (2001). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>

10. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (1993). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>

11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

12. Сімейний кодекс України (2002). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

13. Соціальна робота в Україні: основні напрями, проблеми та перспективи розвитку: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 квітня 2016 р. / за ред. проф. О.О. Осетрової. Дніпропетровськ: ДНУ, 2016. 147 с. URL: <http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/confdocs/2016/9.pdf>

14. Фирсов М.В., Студёнова Е.Г. Технология социальной работы. Москва: КНОРУС, 2016. 344 с. URL: <http://soc-education.ru/wp-content/uploads/2017/11/TehnologiaSocRabot2016.pdf>

15. Щорічна державна доповідь про становище дітей в Україні (за підсумками 2018 р.) URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Konvenciya-OON-z-prav-ditini.html>